

OLE HAUBO CHRISTENSEN

Klimakamp.nu

NATUR/TEKNOLOGI OG DANSK 1. – 3. KLASSE

Elevbog

Klimakamp.nu
natur/teknologi og dansk 1. – 3. klasse

© Ole Haubo Christensen og Hauboundervisning 2020

Forfatter: Ole Haubo Christensen

Foto & illustrationer: s 1, 5, 6, 7, 8, 9, 10ø, 11, 16, 17, 18, 20 Niels Poulsen; s 4, 23 Project Everyone, dansk udgave ved Verdens Bedste Nyheder for Verdenstimen; s 10n, 12, 22 Ole Haubo Christensen, s 14 Per Bergholdt Jensen; s 15n Nikolaj Kraglund, s 23 Ubongo Kids.

ISBN 978-87-92761-61-3

Husk at indberette til Copydan hvis du printer eller kopierer
Det gør en stor forskel for forfatterne

Layout: Søren Kirkemann, Grafisk Design

Tryk: Grafisk Forum, Horsens

web: klimakamp.nu og flygtningebørn.dk/klima-flygtninge

Klimakamp.nu er udgivet
med støtte fra Danida
Vi takker for tilliden.

Klimakamp.nu er et supplerende læremiddel til undervisningen i klimamålene i FNs 17 Verdensmål for bæredygtig udvikling. Klimakamp.nu arbejder målrettet mod, at eleverne opnår faglig viden, indsigt og handlekompetence. Vi har kun Jorden til låns, og vi skal derfor passe godt på den. Hvordan takles bæredygtighed, klimaudfordringer, og hvordan sikrer vi et sundere liv for alle her og i den 3. verden, og hvordan kan vi alle gøre en forskel.

FNs 17 Verdensmål, vedtaget i 2015, er det centrale omdrejningspunkt i Klimakamp.nu. Arbejdsforslagene lægger op til at eleverne skal udvikle handlekompetence gennem faglig viden og indsigt. Eleverne skal opleve, at de kan være med til at gøre en forskel, og at deres handlinger har betydning. Eleverne skal være rollemodeller og agere klimambassadører, der passer på vores Jord og bruger ressourcer med omtanke.

Klimakamp.nu tager fagligt udgangspunkt i Fælles Mål for natur/teknologi og dansk og indeholder korte film og tv-klip, elevtekster og nærværende og praktiskorienterede opgaver. Opgaverne lægger op til at arbejde fagligt og tværfagligt med klimaproblematikker her og i den 3. verden. Klimakamp.nu kan benyttes i sin helhed, eller man kan vælge af fokusere på udvalgte elementer af læremidlet.

Se supplerende filmklip på flygtningebørn.dk/klima-flygtninge.

Klassesæt (25 eks.) af elevbog kan bestilles på Klimakamp.nu mod betaling af udgifter til porto og ekspedition. Her finder du også lærervejledning og elevopgaver som pdf og som bladrebog.

INDHOLD

1. Klimakampen.....	4
2. Årstider	5
3. Jordens drivhus.....	6
4. Vejrstationen	7
5. Tørke og oversvømmelse.....	8
6. Isen smelter	9
7. Vandets kredsløb	10
8. Vi bruger vand.....	11
9. Plast – godt eller skidt?.....	12
10. Vil det flyde?.....	13
11. Affald i naturen.....	14
12. El – den skjulte kraft.....	15
13. Grøn energi	16
14. Byg en vindmølle.....	17
15. Byg en solfanger	18
16. Hvad isolerer bedst?.....	19
17. Truede dyr	20
18. Insekthotellet.....	22
19. Din og min klimakamp	23

1. Klimakampen og Verdensmålene

Se *Vi har en plan*, kortlink.dk/25eq6, og *Verdensmål Animationsfilm*, kortlink.dk/ua5q, på Verdens bedste Nyheder

Der er i alt 17 Verdensmål. De handler om klodens største problemer. Verdensmålene blev vedtaget af alle lande i FN i 2015.

Verdensmålene er en plan for verdens fremtid. Den består af 17 mål, der skal beskytte Jorden mod klimaforandringer, gøre verden mere sikker, bedre og mere retfærdig for alle børn og voksne.

Målene handler også om, at det er vigtigt, at alle er sunde og raske, har nok at spise og rent

vand at drikke. De handler om, hvordan vi lærer at passe bedre på vores miljø, så alle mennesker, dyr og planter har det godt. Og de handler om, at alle hurtigt skal kunne komme til en læge, hvis man bliver syg eller er gravid.

Verdensmålene gælder for alle lande og alle mennesker, der bor på Jorden. Vi kan kun gøre verden til et bedre sted, hvis vi arbejder sammen. Verdensmålene er vores fælles plan. Derfor skal du lære om Verdensmålene.

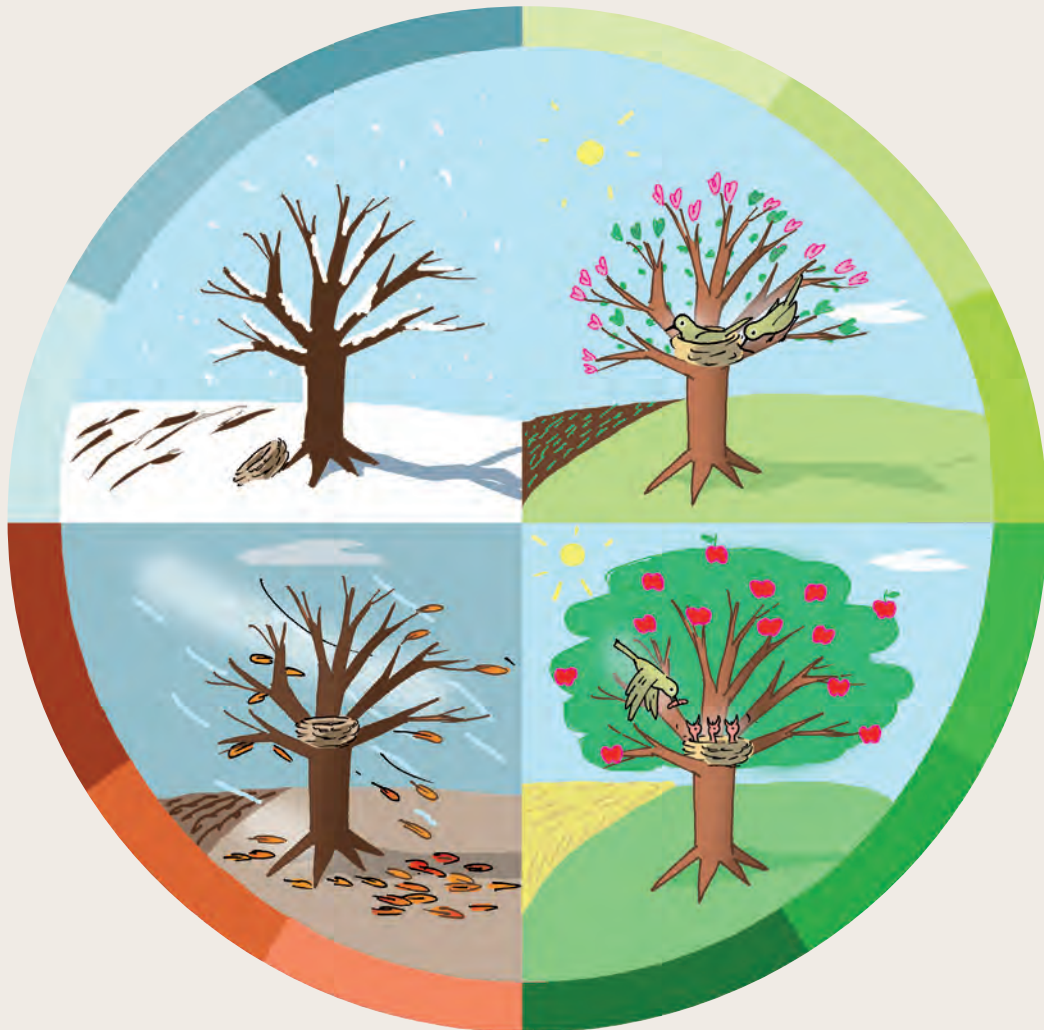
Målene skal nås inden 2030. Det gode ved at have en plan er, at vi kan holde øje med, hvordan det går. Vi kan give hinanden et skulderklap, hvis det går godt. Og så kan vi arbejde lidt hårdere, hvis det ikke går så godt. 2030 er ikke så langt ude i fremtiden. Lad os alle komme med ideer, så vi når det.

- ▶ Hvad handler Verdensmålene om?
- ▶ Hvilket Verdensmål synes du er vigtigst?
- ▶ Hvilke Verdensmål handler om klimaet?

2. Årstider

Vejret skifter fra årstid til årstid. Vi kalder det for årstids-kredsløbet.

Nogle vintre er det rigtig koldt, og vi har masser af sne. Andre vintre er der ikke så koldt. Det er helt almindeligt, men årstids-kredsløbet er sårbart. Det er langsomt ved at blive en lille smule varmere år for år. Når klimaet bliver varmere, kan dyr få svært ved at finde føde.

► Hvilke dyr rejser væk, når det bliver vinter i Danmark?

Vejrudsigten

Lav en vejrudsigt for et dyr eller en dyregruppe, der lever i naturen.

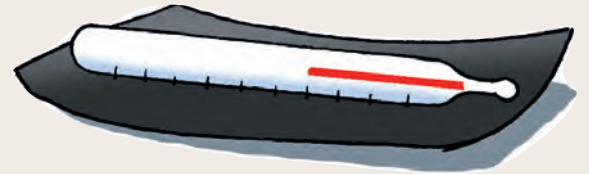
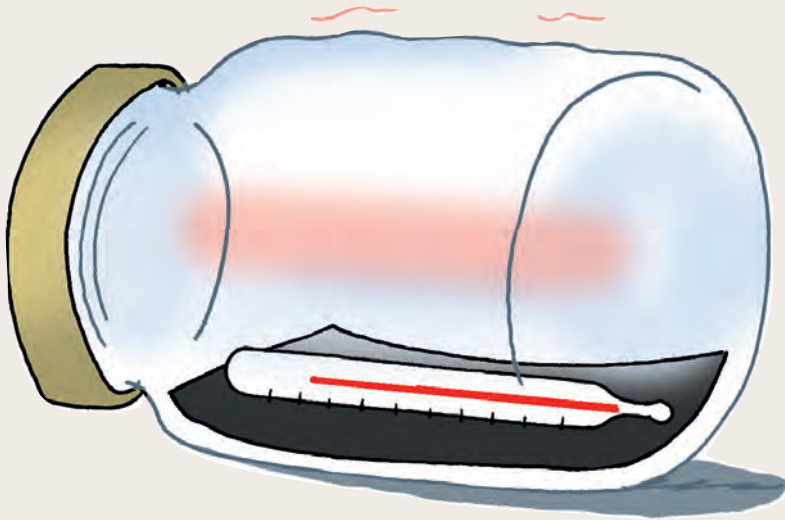
- Hvordan er temperaturen?
- Hvor lang tid varer dagen?
- Er der vejr til at være ude eller inde?
- Hvad lever dyrene af?
- Hvordan finder dyrene mad?

I får brug for

Vejrudsigter fra internettet
Dyrebøger

3. Jordens drivhus

Lav jeres eget drivhus. Undersøg hvordan solen påvirker temperaturen inde i og udenfor drivhuset.

I får brug for

- 1 syltetøjsglas
- 2 små termometre
- Sort karton

- ▶ Hvad er der i luften rundt om Jorden?
- ▶ Hvad kan vi gøre, så der ikke bliver for varmt på Jorden?

Tid	Inde	Ude
0 min.	°C	°C
5 min.	°C	°C
10 min.	°C	°C
15 min.	°C	°C
20 min.	°C	°C
30 min.	°C	°C
40 min.	°C	°C

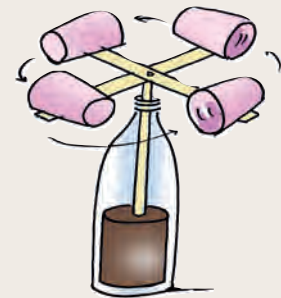
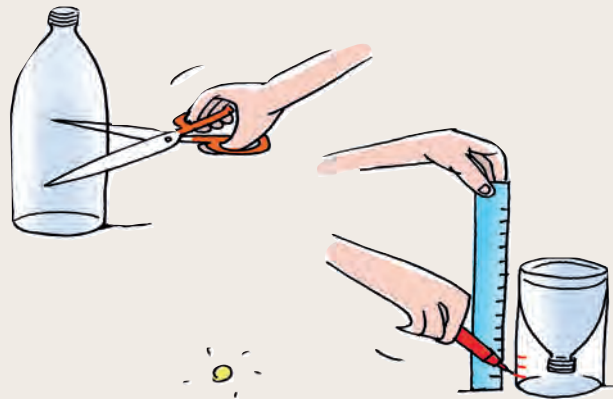
4. Vejrstationen

Lav klassens egen vejrstation. I skal måle regn, vind og temperatur.

I får brug for en regnmåler, en vindmåler og et termometer.

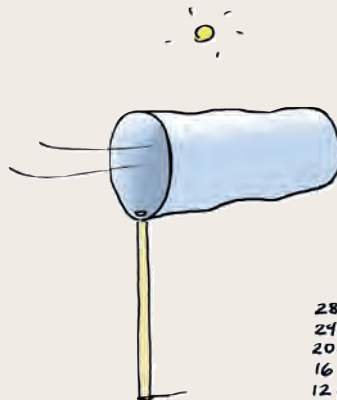
I får brug for Regnmåler

Tynd plastflaske
Saks
Lineal
Tusser
Tape

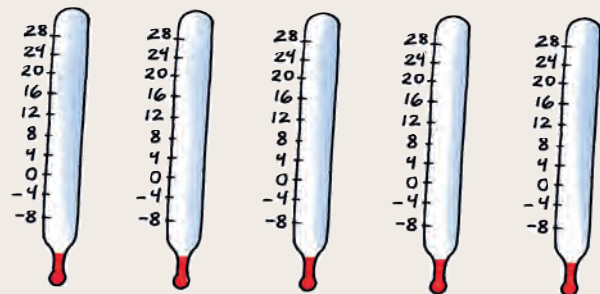
Vindpose

½ m blomsterpind
Tegnestift
Plastpose
Kompas

Vindmåler

4 yoghurt-bægre
Lim
2 pinde på 25 cm
Blomsterpind
Flaske
Sand
Søm
Træbor

	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
Vejr					
Nedbør					
Temperatur					
Vind					

5. Tørke og oversvømmelse

Undersøg hvordan I kan dyrke den bedste karse.

I får brug for

4 bakker med karse

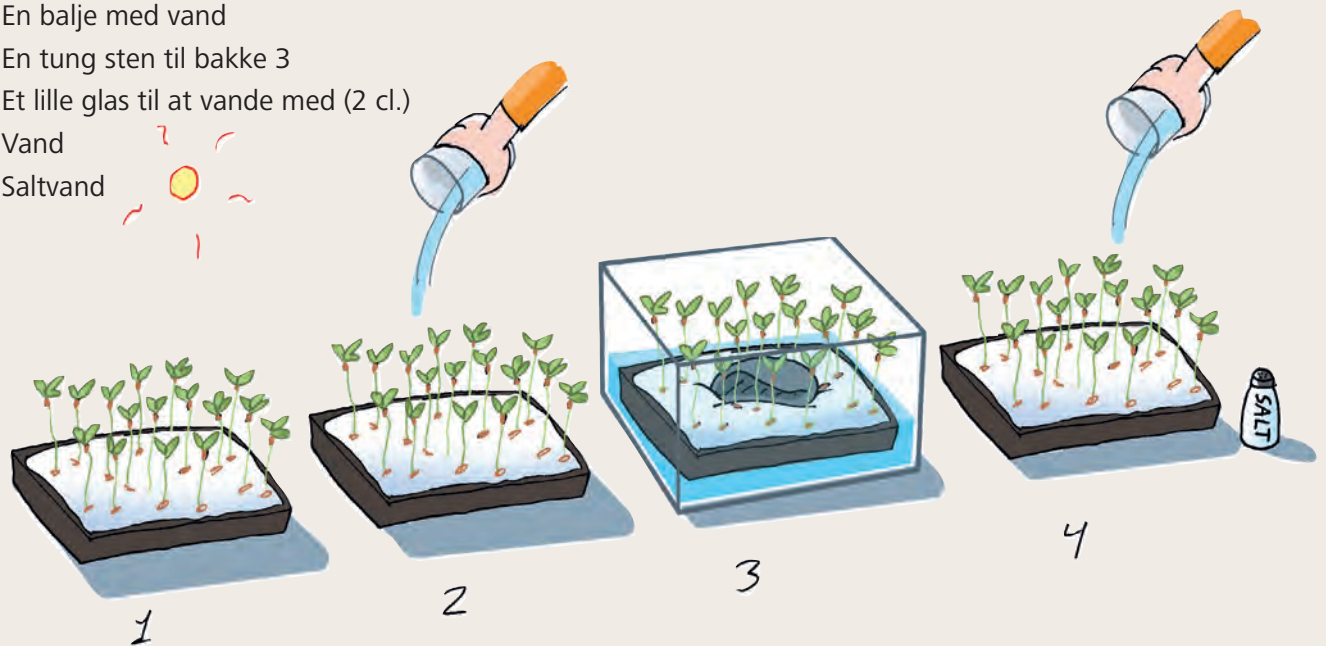
En balje med vand

En tung sten til bakke 3

Et lille glas til at vande med (2 cl.)

Vand

Saltvand

► Hvordan skal karsen have det for at vokse bedst?

► Hvad sker der, hvis planterne får for meget eller for lidt vand?

	Højde dag 1	Højde dag 2	Højde dag 3	Højde dag 4	Højde dag 5
Bakke 1 Sol					
Bakke 2 Sol og vand					
Bakke 3 Over- svømmelse					
Bakke 4 Saltvand					

6. Isen smelter

Undersøg hvad der sker, når isen smelter?

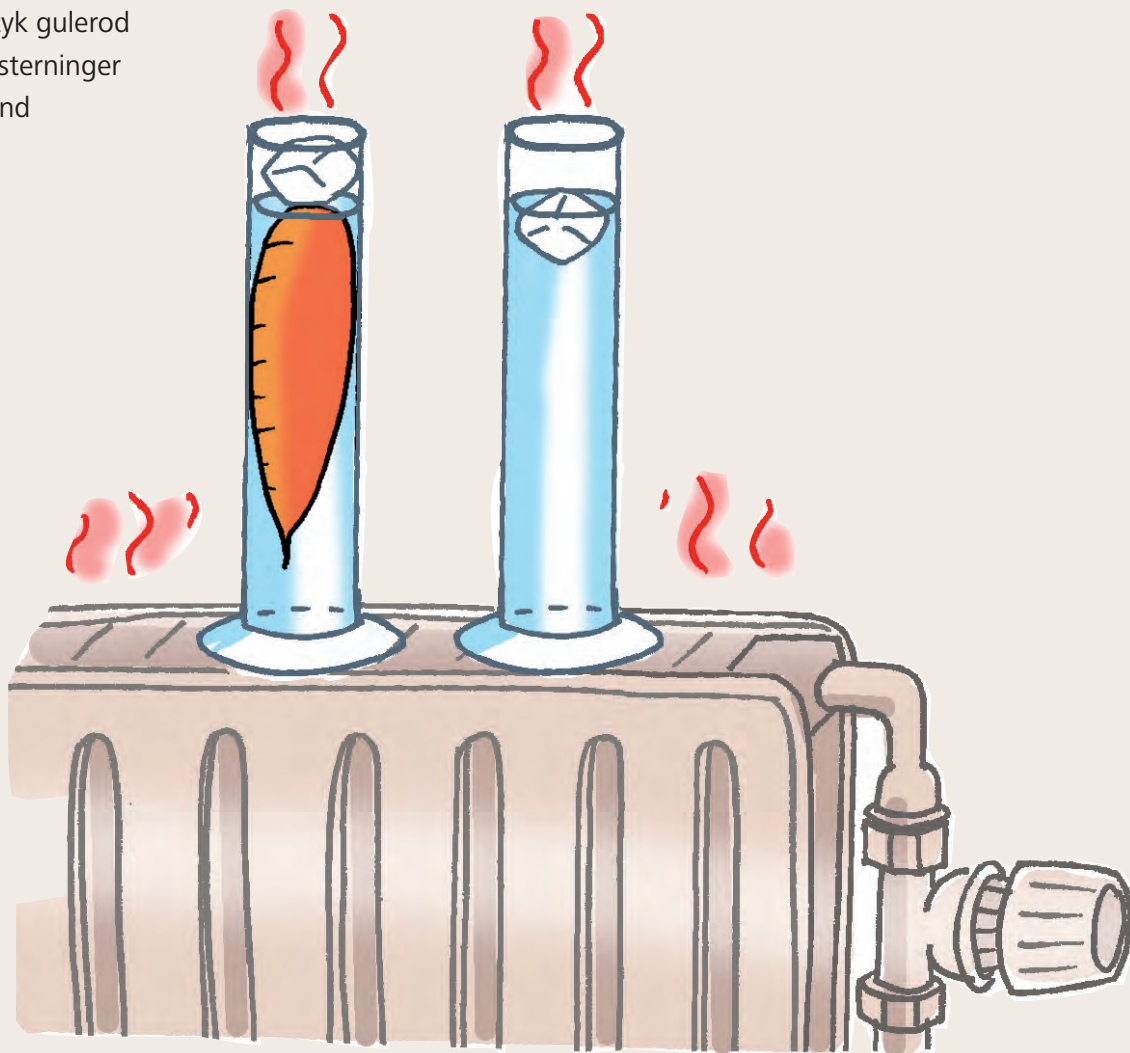
I får brug for

2 måleglas i plast

1 tyk gulerod

2 isterninger

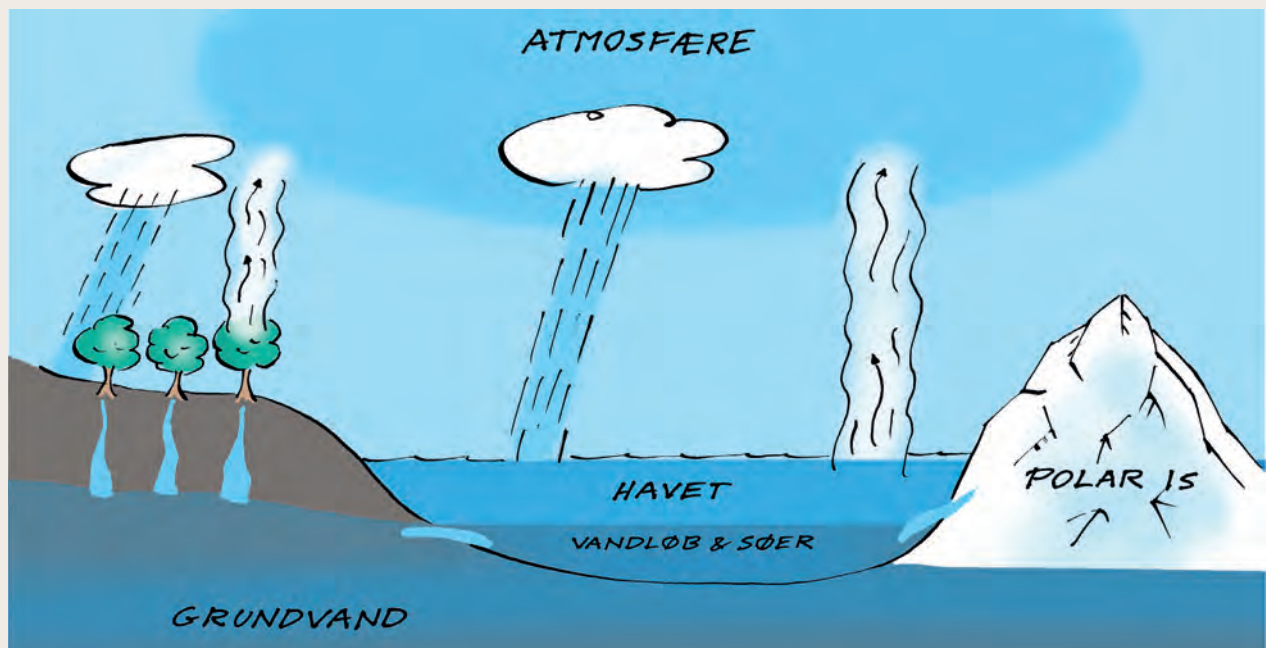
Vand

- ▶ Hvad sker der når isen smelter i havet?
- ▶ Hvad sker der når isen smelter på land?
- ▶ Hvad kan der ske med dyrene, hvis isen på Grønland smelter?

7. Vandets kredsløb

Vand bevæger sig i kredsløb.

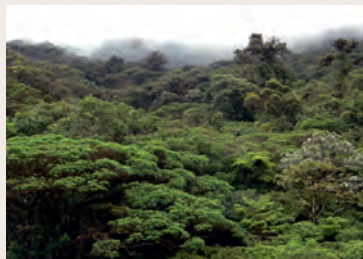
Vand fordamper og stiger opad. Det går hurtigst, når det er varmt.

Vand fortætter, når luften bliver koldere. Vanddampen danner skyer, som bliver til regn.

Vand kan sive ned gennem jordlagene og blive til grundvand.

► Vis på tegningen, hvor vandet fordamper, fortætter og hvor det siver ned.

► Vis også vandets kredsløb med pile.

Regnskov i Nicaragua

Savanna i Tanzania

Dansk bøgeskov

Vand bevæger sig i kredsløb overalt på Jorden.

8. Vi bruger vand

Vi har alle brug for vand. Men ikke alle har rent drikkevand. Nogle må bruge lang tid på at hente vand.

- ▶ Hvornår er det vigtigt, at vandet er helt rent?
- ▶ Hvornår kan vi bruge vand, der ikke er helt rent?

Vi bruger vand, når vi vasker os, laver mad, vasker bil og har vandkamp.

Rensning af havvand

I får brug for

3 glas
1 gaffel
1 lille si
3 kaffefiltre
Sand
Beskidt saltvand

- ▶ Hvad tror du, filtrene kan fjerne fra havvandet?

Prøv efter.

- ▶ Hvad viste forsøget?

Filter	Jeg tror, filteret vil fjerne	Hvad fjernede filteret?
Si		
Kaffefilter med sand		

9. Plast - godt eller skidt?

Plast er et fantastisk materiale. Plast kan være tykt eller tyndt, hårdt eller blødt. Og så kan det formes på mange måder. Det er billigt og godt til at lave mange ting. Men det er ikke godt, når det ender i naturen.

Man kan lave plast på mange måder. I dag bliver det meste plast lavet af olie, som man pumper op af jorden. Man kan også lave plast af planter. Det kalder man for bio-plast. Bio-plast bliver hurtigt nedbrudt og skader ikke vores natur. Bioplast er dyrere end plast af olie.

Man bruger plast over hele Jorden. Hver dansker bruger mere end 100 kg plast hvert år. Meget bliver kun brugt en gang og så smidt væk. Rigtig meget ender i naturen.

► Hvad sker der, når plast ender ude i naturen?

Der kan gå op til 500 år, før en pose er helt væk. Så lang tid tager det for sol, vand og jord at opløse den. På den måde bliver der dannet mikroplast. Meget små plaststykker. Nogle så små at vi

ikke kan se dem. Der kan også være mikroplast i vores tøj og i klude. Det ryger ud i kloakken, når vi vasker tøjet. Meget af vores plast ender i havet. Når plast bliver smidt i floden, ender det ude i havet.

Plast er ikke godt for dyrene. De kan blive viklet ind i det, så de ikke kan trække vejret. Fisk og andre dyr i havet spiser plast til deres maver er helt fyldt. På den måde er der ikke plads til mad i maven.

- Hvilke ting af plast bruger vi hver dag?
- Hvorfor er så mange ting lavet af plast?
- Hvilke gode ting er der ved plast?
- Hvilke dårlige ting er der ved plast?

Genbrugsråd

- Smid aldrig plast i naturen
- Brug posen igen og igen
- Brug ikke engangsbestik af plast
- Saml plast op når du ser det i naturen
- Brug ikke klude med plast

Sortering af plast-affald i Cambodia

10. Vil det flyde?

Undersøg om forskellige slags plast vil flyde.
Gæt og prøv efter.

I får brug for

Lille skål

Salt

Teske

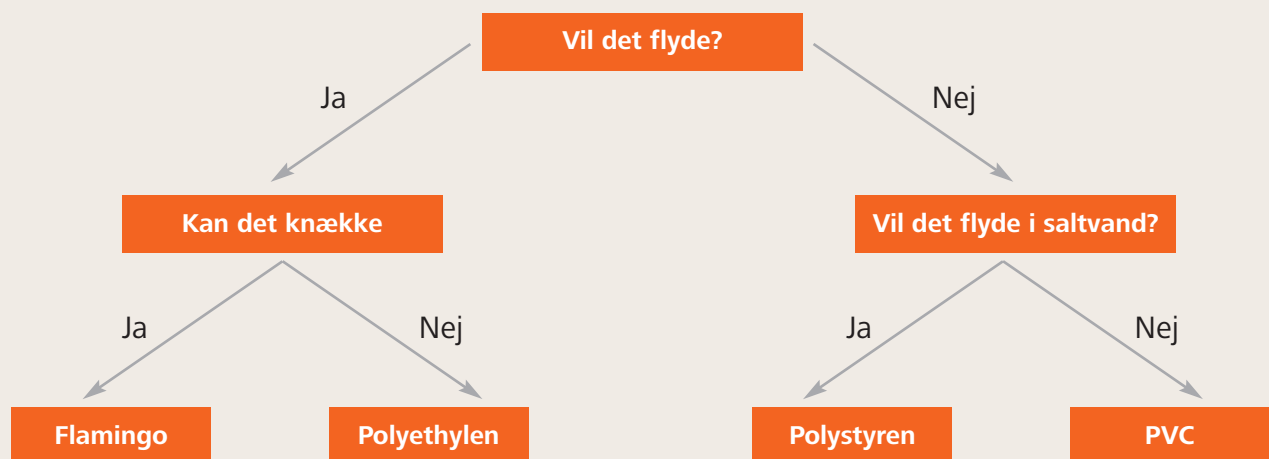
Forskellige stykker plast

► Kan plasten flyde i vand?

► Kan den flyde i saltvand eller kan den knække?
Gæt og noter i skemaet.

Prøv efter. Hvad viste forsøget? Noter i skemaet.
Følg pilene i diagrammet og find navnene på
plaststykkerne.

Plaststykke	Flyder i vand Ja/Nej	Kan knække Ja/Nej	Flyder i saltvand Ja/Nej	Plaststykket hedder
1				
2				
3				
4				

11. Affald i naturen

Losseplads i Managua, Nicaragua

Hvad sker der med affald, som ender i naturen?
I Danmark kan vi aflevere vores affald på genbrugspladser. Her bliver affaldet sorteret.

► Hvordan sorterer man affaldet?

På en losseplads i Nicaragua er børn på arbejde.

► Hvordan tror du, de sorterer affaldet?

Brug affald

Genbrug betyder, at man bruger en ting igen uden at lave den om.

Fx genbruger man sodavandsflasker.

Genanvende betyder, at man bruger det, som tingen er lavet af, til at lave noget andet.

Fx genanvender man, når man smelter plastikflasker om til fleece og syr trøjer af det.

De leder efter ting, som de kan sælge. Det er farligt og usundt at gå mellem glasskår, gamle batterier og andet affald.

De er heldigvis i gang med at bygge en ny genbrugsplads. Her sorterer man affald som i Danmark. Her må der kun arbejde voksne.

► Hvorfor er det dumt at smide affald i naturen?

Undersøg affald i naturen

I får brug for

Muldjord

5 ens urtepotter

Forskelligt affald. Fx kyllingebein/fiskebein, æbleskræl/kartoffelskræl, plast, avispapir eller pap, kapsel.

Grav et stykke affald ned i hver urtepotte.
Stil urtepotterne et lunt sted.

► Hvor lang tid tager det at nedbryde jeres affald? Find hjælp på affald.dk

► Hvorfor er det godt at sortere affald?

► Hvor lang tid tager det naturen at nedbryde en plastpose?

► Hvad kan der ske, hvis dyr spiser plast?

	Affald	Jeg tror, at om en uge	Forsøget viste
1			
2			
3			
4			
5			

7 BÆREDYGTIG
ENERGI

12. El – den skjulte kraft

Vi bruger el alle vegne. Vi kan hverken se eller lugte den. Derfor skal vi passe ekstra på den. Det er farligt at få stød af strømmen fra stikkontakten. Batterier er ikke farlige.

Undersøg hvordan ledningerne skal sidde. Gæt og prøv efter.

Undersøg også hvilke ting strømmen lettest kan gå igennem. Gæt og prøv efter.

► Hvad overraskede jer mest?

I får brug for

1,5 Volt mikropærer
1,5 Volt batterier
Batteriholderne
Ledninger med krokodillenæb

Lyser pæren? Ja eller nej	Gæt	Prøv

	Gæt		Prøv	

7 BÆREDYGTIG
ENERGI

12. Byg en lommelygte

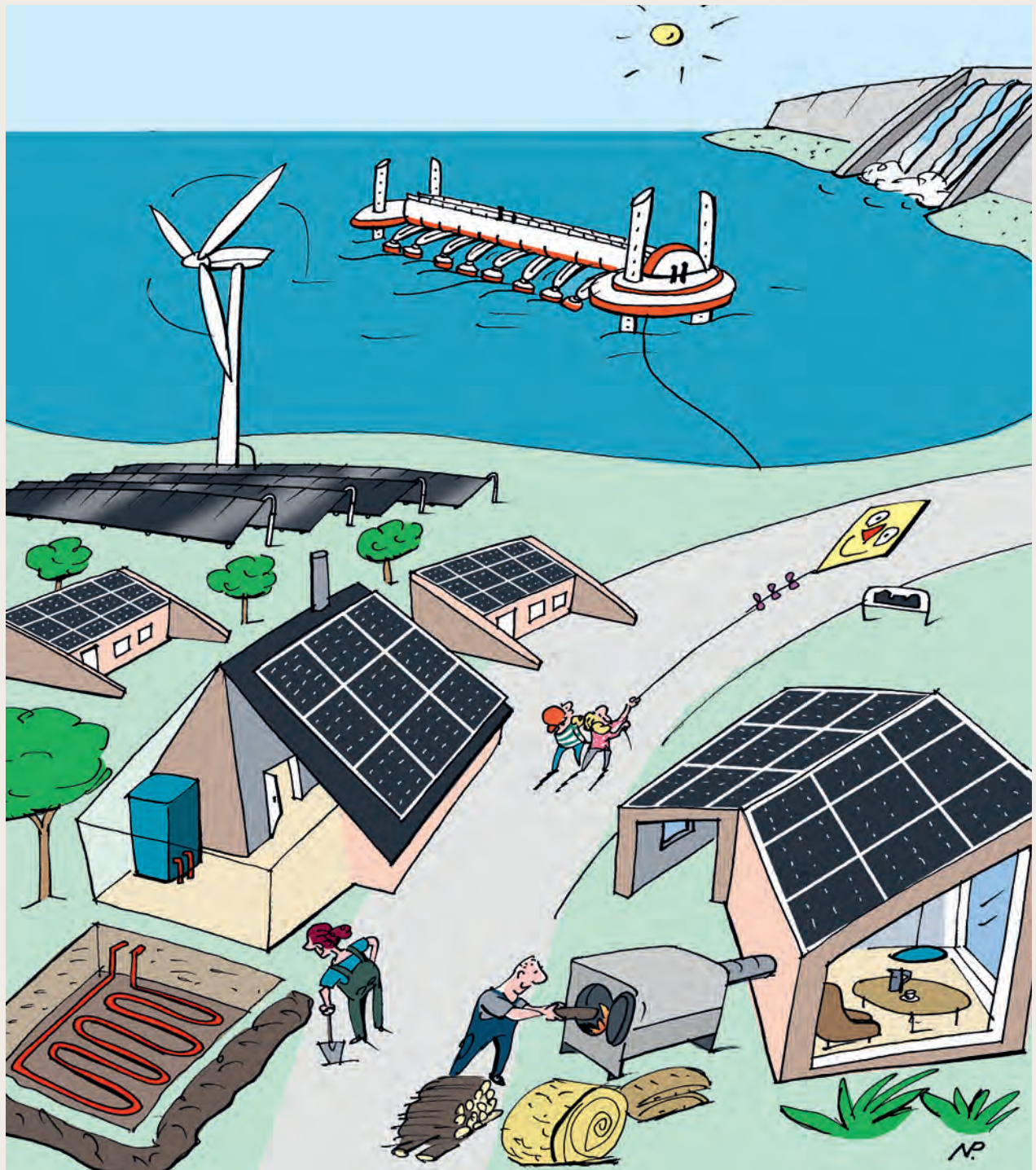
I får brug for

1,5 Volt batteri
Mikropærefatning
Batteriholder
1,5 Volt mikropære
Sølvpapir
Clips
Saks
Tape
Evt. tænd-sluk kontakt

7 BÆREDYGTIG
ENERGI13 KLIMA-
INDSATS

13. Grøn energi

- ▶ Hvad kan du genkende på billedet?
- ▶ Hvad er grøn energi?
- ▶ Hvilke slags energi kender du?

14. Byg en vindmølle

Vinden er fantastisk. Den er fyldt med energi, som vi kan bruge til at lave strøm. En vindmølle drejer rundt, når det blæser. Inde i vindmøllen sidder en dynamo, som laver vindens energi om til strøm.

En havvindmølle kan lave strøm nok til mere end 1.000 mobiltelefoner med et sving.

Byg jeres egen vindmølle

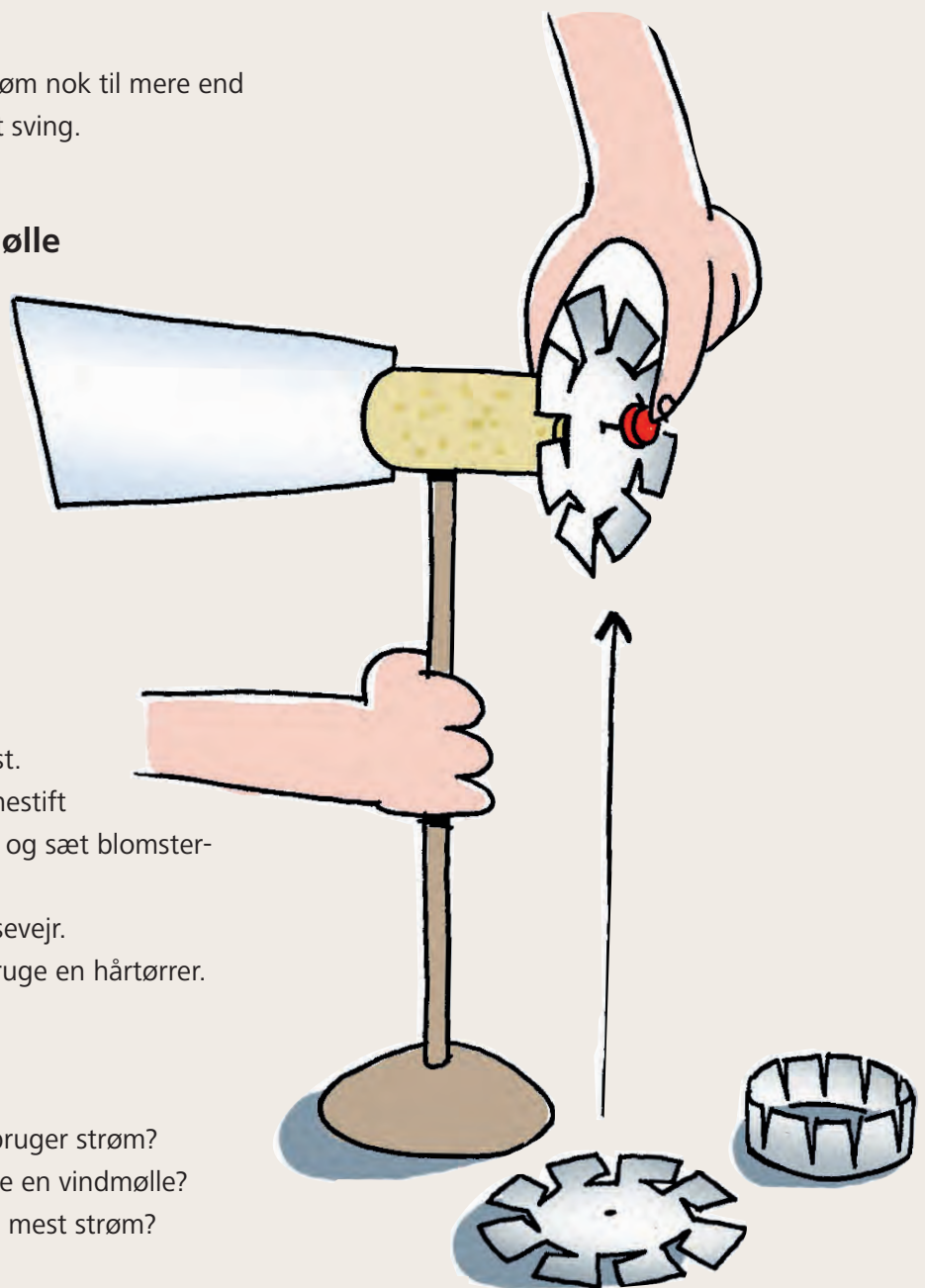
I får brug for

Korkprop
Tegnestift
Fyrfadslys
Blomsterpind
Karton
Ler
Saks
Limpistol
Hårtørrer

Klip og fold alufolien som vist.
Sæt møllen fast med en tegnestift
Lav et lille hul i korkproppen og sæt blomsterpinden på.
Afprøv jeres vindmølle i blæsevej.
Hvis det ikke blæser, kan I bruge en hårtørrer.
Sæt en halevinge på møllen.

► Er der forskel?

- Hvilke ting på dit værelse bruger strøm?
- Hvor er det bedst at placere en vindmølle?
- Hvornår laver en vindmølle mest strøm?

15. Byg en solfanger

En solfanger varmer vand op.
Vi kan bruge vandet alle steder,
hvor vi bruger varmt vand.
Hvad bruger du varmt vand til
derhjemme?

Undersøg hvordan I kan bygge
den bedste solfanger.
Mal tomme sodavandsdåser
eller skolemælk i forskellige
farver. Fyld vand i og aflæs
temperaturen.

Tid	Temperatur Sort	Temperatur Rød	Temperatur Grøn	Temperatur Blå	Temperatur Hvid
0 min	°C	°C	°C	°C	°C
15 min	°C	°C	°C	°C	°C
30 min	°C	°C	°C	°C	°C
45 min	°C	°C	°C	°C	°C
60 min	°C	°C	°C	°C	°C
min	°C	°C	°C	°C	°C
min	°C	°C	°C	°C	°C

- ▶ Hvilken farve giver det varmeste vand?
- ▶ Var der forskel på, hvor hurtigt temperaturen steg? Hvorfor?
- ▶ Hvornår varmer solen bedst?
- ▶ Hvornår duer en solfanger ikke?

16. Hvad isolerer bedst?

Det kan være svært at holde varmen udenfor om vinteren, hvis man ikke har varmt tøj på. I dyrenes verden er dyrene i kolde egne klædt godt på.

Weddelsælen holder sig varm ved at spise sig meget tyk. Sælen er det eneste pattedyr, som bliver i de allerkoldeste områder af Antarktis hele vinteren. Den vejer 400-600 kg. Det samme som en lille ko.

Isbjørnen har en helt speciel pels, som gør det muligt for den at holde varmen. Pelsens hår er hule og luftfyldte. Luft er rigtig godt til at isolere med.

Når vi isolerer vores huse, er det for at holde varmen inde i huset. Isoleringen isolerer også mod varmen, når det er varmt om sommeren.

I får brug for

Isterninger

Vand

Tyndt papkrus

Termometer

Elastikker

Tape

Snor

Isolering: fx vat, skumklude, stof, plastposer, stanniol, papir, dun, fjer, pels, spæk, blade, fleece, bomuld, jord, nylonstrømper, bomuldsstrømper, uldsokker.

Sådan gør I

Kom isolering rundt om et papkrus.

Kom to isterninger i og fyld halvt op med vand.

Mål temperaturen hvert 5. minut.

Gentag forsøget med varmt vand fra vandhanen.

► Hvad viste forsøget?

► Var det lettest at holde isvandet koldt eller var det lettest at holde vandet varmt?

► Hvad kunne I have gjort anderledes eller bedre?

Tid	Temperatur Isvand	Temperatur Varmt vand
0 min.	°C	°C
5 min.	°C	°C
10 min.	°C	°C
15. min	°C	°C
20 min.	°C	°C
25 min.	°C	°C
30 min.	°C	°C

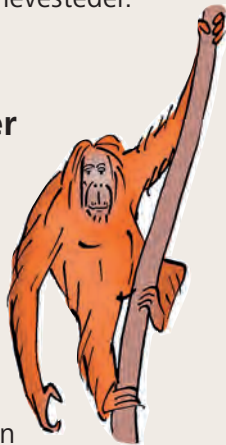
17. Truede dyr

En af de største trusler mod dyr er, når deres levesteder bliver ødelagt. Hvis områder med regnskov, savanne eller havområder forsvinder, forsvinder dyrenes føde og levesteder.

De store dyregrupper

Pattedyr:

- ▶ de fleste lever på land
- ▶ har hår eller pels
- ▶ får ilt gennem lunger
- ▶ ungerne dier hos moderen

▶ Jeg kender: _____

Fisk:

- ▶ lever i vand
- ▶ har skæl
- ▶ får ilt gennem gæller
- ▶ svømmer ved hjælp af finner
- ▶ lægger æg, som bliver til fisk

▶ Jeg kender: _____

Fugle:

- ▶ har vinger
- ▶ har fjer
- ▶ har næb
- ▶ får ilt gennem lunger
- ▶ lægger æg, som skal ruges ud

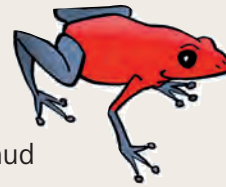

▶ Jeg kender: _____

Verdens lande er blevet enige om, at passe bedre på de mest truede dyr. Man har lavet naturparker og forbudt handel med truede dyr.

Padder:

- ▶ har nøgen hud
- ▶ ånder med gæller som unger og med lunger som voksne
- ▶ lægger æg i vand

▶ Jeg kender: _____

Insekter:

- ▶ voksne insekter har 6 ben
- ▶ har bagkrop, forkrop og hoved
- ▶ har tre par ben
- ▶ har udvendigt skelet

▶ Jeg kender: _____

Krybdyr

- ▶ de fleste lever på land
- ▶ ånder med lunger
- ▶ lægger æg på land

▶ Jeg kender: _____

Undersøg et dyr:

Føde:

Hvad spiser dyret? Hvor finder det føde?

Form:

Hvordan ser dyret ud? Hvad vejer det?

Farve:

Hvilke farver har det?

Findested:

Hvor lever dyret?

Formering:

Hvor mange æg/unger får dyret?

Fjender:

Hvem er dyrets fjender?

Forsvar:

Hvordan kan dyret forsvare sig?

Tegn dyret

18. Insekthotellet

Et insekthotel kan hjælpe mange forskellige arter. Fx sommerfugle, mariehøns, humlebier og mange andre.

I Danmark findes der mere end 17.000 forskellige arter af insekter.

I får brug for

Materialer I kan bygge jeres insekthoteller af.

Kun fantasien sætter grænser.

- Bambuspinde skåret i små stykker
- Bølgepap
- Grene og kviste
- Halm og hø
- Mursten med huller
- Sammenrullede blade og aviser
- Tynde paprør mast tæt sammen
- Gamle klude
- Grankogler

- Æggebakker
- Uld
- Tovværk
- Mos
- Hår fra hunde
- Træstammer med borede huller
- Urtepotter med fyld eller skår af urtepotte

- ▶ Hvor mange ben har voksne insekter?
- ▶ Hvorfor skal vi passe på insekterne?
- ▶ Hvad kan vi gøre for at passe på insekterne?

19. Din og min klimakamp

Klimakampen kan virke stor og svær at gøre noget ved. Men vi kan alle gøre noget.

Se i filmen hvordan børn gør verdensmålene og klimakampen til virkelighed.

- ▶ Hvilken ide i filmen synes du er den bedste?
- ▶ Hvordan kan Verdensmålene blive til virkelighed her på skolen?
- ▶ Hvad kan vi gøre på skolen og derhjemme?
- ▶ Hvordan kan jeres skole blive bedre til at passe på klimaet? Vælg tre ideer og noter på Post-it.

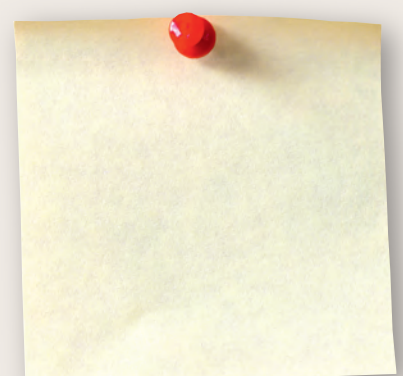
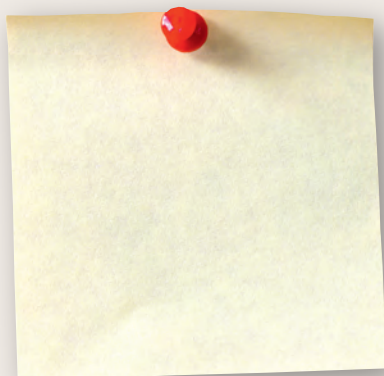
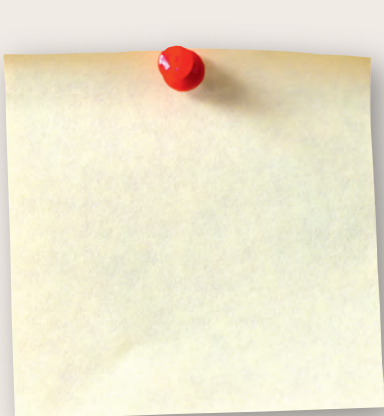
Gør verdensmålene til virkelighed.
Se filmen på kortlink.dk/25rud

Noter for alle tre ideer:

- Hvordan vil det være, når ideen bliver til virkelighed?
  - Hvem kan hjælpe jer med at gøre ideen til virkelighed?
  - Hvad kan I selv gøre for at gøre ideen til virkelighed?
- Prøv en af jeres ideer af

- ▶ Noter dine valg på de tre Post-it.

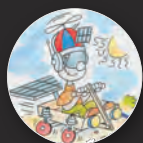
Klimakamp.nu

natur/teknologi og dansk 1. – 3. klasse

Klimakamp.nu er et supplerende læremiddel til undervisningen i klimamålene i FNs 17 Verdensmål for bæredygtig udvikling. Bogen supplerer hjemmesiden klimakamp.nu. På klimakamp.nu finder du elevbog og lærervejledning som pdf med klikbare link til alle film samt elevbog i pdf og som bladrebog til fælles præsentation på storskærm. Klimakamp.nu indeholder korte film og tv-klip, elevtekster pædagogisk bearbejdet til målgruppen med nærværende og praktiskorienterede opgaver.

Målet med klimakamp.nu er at eleverne opnår faglig viden, indsigt og handlingskompetence. Vi har kun Jorden til låns, og vi skal derfor passe godt på den. Hvordan takles bæredygtighed, klimaudfordringer, og hvordan sikrer vi et sundere liv for alle her og i den 3. verden, og hvordan kan vi alle gøre en forskel.

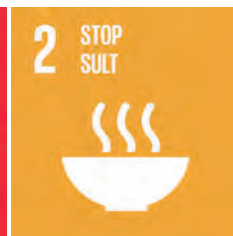
Klimakamp.nu er også udviklet til 4.-6. klasse og 7.-9. klasse. Læs mere på klimakamp.nu

ISBN 978-87-92761-61-3

Mål 1: Afskaf fattigdom
Afskaf alle former for fattigdom i hele verden.

Mål 2: Stop sult
Alle børn og voksne skal kunne spise sig mætte i sund og nærende mad.

Mål 3: Sundhed og trivsel
Alle skal have adgang til medicin og lægehjælp, hvor de bor.

Mål 4: Kvalitetsuddannelse
Giv alle børn en uddannelse af god kvalitet.

Mål 5: Ligestilling mellem kønnene
Skab ligestilling og styrk alle kvinder og piger.

Mål 6: Rent vand og sanitet
Giv alle adgang til rent vand og toiletter.

Mål 7: Bæredygtig energi
Giv alle adgang til ren energi, der er til at betale.

Mål 8: Anstændige jobs og økonomisk vækst
Giv mulighed for gode jobs med ordentlige vilkår.

Mål 9: Industri, innovation og infrastruktur
Byg gode veje i alle lande. Skab bedre adgang til telefon, internet og teknologi.

Mål 10: Mindre ulighed
Skab mindre ulighed i og imellem verdens lande.

Mål 11: Bæredygtige byer og lokalsamfund
Giv alle adgang til ordentlige boliger og gør byer mindre forurenende.

Mål 12: Ansvarligt forbrug og produktion
Styrk genbrug og genanvendelse og formindsk madspil.

Mål 13: Klimaindsats
Bekæmp klimaforandringer og deres konsekvenser.

Mål 14: Livet i havet
Beskyt floder og have og de dyr, der bor under vandet.

Mål 15: Livet på land
Beskyt planter og dyr, der lever på land.

Mål 16: Fred, retfærdighed og stærke institutioner
Styrk fred i verden og beskyt alle mod kriminalitet og vold.

Mål 17: Partnerskaber for handling
Styrk samarbejde mellem verdens lande. Hjælp med at alle mål kan nås alle steder i verden.

VERDENSMÅL
for bæredygtig udvikling